

## Mart ödemeler dengesi rakamları salgının dış ticaret dengesinin bozulmasında ve artan risk algısı sonucu sermaye çıkışlarında etkili olduğunu gösterdi...

**Gerçekleşme: -4.9 mlyr dolar, ING Bank: -4.8 mlyr dolar, Piyasa Tahmini: -4.0 mlyr dolar**

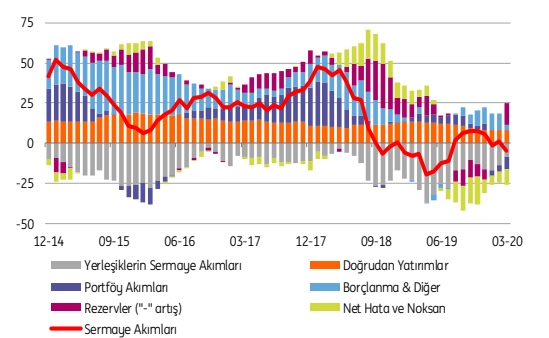
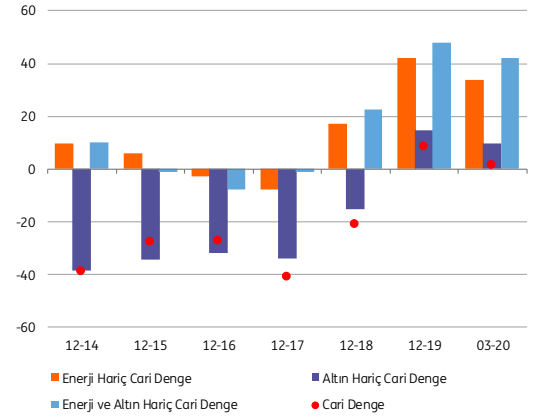
• Mart ödemeler dengesi rakamlarına göre cari açık 4.9 mlyr dolar ile ortalama piyasa beklentisinin oldukça üzerinde gerçekleşti. Bu artış temelinde 1) virüs salgınına dair yurtiçi önlemlerin son haftaya kadar başlamaması veya sınırlı adımların atılması dolayısıyla yurtdışından mal akışının önemli ölçüde devam etmesi sonucu ithalatın %3.1 artarken, 2) Türkiye'nin ana ticaret partnerlerinin salgından ciddi boyutta etkilenmesine ve alım taleplerinin azalmasına paralel ihracatın %17.8 gerilemesi sonucu ticaret açığının 4.3 mlyr dolar büyümesinden kaynaklandı. Öte yandan, turist akımının da önemli ölçüde sektöre uğramasıyla turizm gelirleri %50'nin üzerinde daraldı, taşımacılık gelirlerindeki düşüş ise %29 oldu ve cari dengenin önemli ölçüde bozulmasında önemli rol oynadı. Buna bağlı olarak, 12 aylık birikimli bazda cari fazla gerilese de yılın üçüncü ayında da 1.5 mlyr dolarla artıda kalmaya devam etti.

• Finansman tarafında; cari açığa ve Mart'ta 7.7 mlyr dolarlık dikkate değer bir sermaye çıkışına net hata ve noksan kaynaklı 4 mlyr dolarlık çıkış da eklenince resmi rezervlerde 16.6 mlyr dolarlık tarihi bir düşüş kaydedildi. Sermaye hesabının kırılımına göre; çıkışlar temelinde borç yaratan işlemler kaynaklı olurken, özellikle yabancı bankaların mevduatlarında gözlenen 2.6 mlyr dolarlık azalma, yabancıların tahvil piyasasındaki 2.2 mlyr dolarlık satışlar, ticari kredilerde 0.7 mlyr dolarlık daralma ile banka ve şirketlerin 0.5 mlyr dolarlık borç ödemeleri bu gelişmede belirleyici oldu. Buna bağlı olarak uzun vadeli borç çevrim oranı bankalarda %77, şirketlerde ise %94 seviyesinde gerçekleşti ve Mart ayının zor koşullarında banka ve şirketlerin yurtdışı finansmana erişimi sürdürdüklerini ortaya koydu. Borç yaratmayan işlemler arasında ise 0.9 mlyr dolarlık brüt doğrudan yabancı yatırımcılar hisse senedi piyasası kaynaklı 1.1 mlyr dolarlık çıkışı önemli ölçüde dengeledi. Son olarak, özellikle bankaların yurtdışında finansal varlık edinmeleri sonucu yerleşiklerin yurtdışındaki varlıkları da nette 1.5 mlyr dolar büyüdü.

• Özetle, Mart ödemeler dengesi rakamları virüs salgınının sadece ekonomik aktiviteyi etkilemediğini, dış ticaret dengesinin bozulmasında ve artan risk algısına bağlı olarak sermaye çıkışlarında da etkili olduğunu gösterdi. Buna bağlı olarak rezervlerdeki gerileme yüksek bir ölçekte gerçekleşti. Önümüzdeki döneme yönelik olarak; önemli ölçüde gerileyen enerji fiyatlarının ve koronavirüs kaynaklı ekonomik şokun iç talebe yansımalarının genel olarak ithalatı baskılayıcı etkilerine rağmen, turist girişlerindeki zayıflamanın ve küresel ölçekte ivme kaybeden ekonomik aktivitenin ihracattaki kısıtlayıcı etkisinin boyutunun bu yıl cari dengede belirleyici olacağını düşünüyoruz.

	Mar 20		Nis 19 - Mar 20	
	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı
Cari Denge	-4.9	100%	1.5	100%
Dış Ticaret Dengesi	-4.3	87%	-23.4	1601%
<b>Toplam Kayıtlı Sermaye Girişi</b>	<b>-7.7</b>	<b>156%</b>	<b>-4.9</b>	<b>338%</b>
Finans Hesabı	-7.7	156%	-4.9	338%
Varlıklar	-1.5	31%	-8.3	566%
Doğrudan Yatırımlar	-0.2	4%	-3.0	203%
Portföy Yatırımları	-2.2	45%	-8.2	559%
Diğer Yatırımlar	0.9	17%	2.9	197%
Yükümlülükler	-6.2	125%	3.3	228%
Borç Yaratmayan İşlemler	-0.2	4%	7.4	504%
Doğrudan Yatırımlar	0.9	18%	9.9	674%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	-1.1	22%	-2.6	175%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.1	5%
Borç Yaratılan İşlemler	-6.0	121%	-4.0	276%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	-2.2	46%	-5.5	379%
Ticari Krediler	-0.7	14%	7.7	528%
Krediler	-0.5	9%	-16.9	1154%
Mevduatlar	-2.6	52%	10.7	730%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.0	0%
<b>Rezerv Varlıklar ("-" artışa işaret etmektedir)</b>	<b>16.6</b>	<b>337%</b>	<b>13.3</b>	<b>908%</b>
<b>Net Hata Noksan</b>	<b>-4.0</b>	<b>81%</b>	<b>-9.8</b>	<b>670%</b>
<b>Diğer Sektörler Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı</b>		94%		84%
<b>Bankalar Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı</b>		77%		74%
<b>Kısa Vadeli Ticari Kredi Çevrim Oranı</b>		96%		104%

Kaynak: TCMB



## ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan      Bař Ekonomist      + 90 212 329 0751      [muhammet.mercan@ing.com.tr](mailto:muhammet.mercan@ing.com.tr)

### **AÇIKLAMA:**

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).